

НАРЕДБА № 4 от 22.07.2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (Загл. изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.)

Обн. - ДВ, бр. 59 от 29.07.2016 г.; изм. и доп., бр. 77 от 26.09.2017 г.; изм., бр. 11 от 02.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 39 от 02.05.2023 г.

Издадена от министъра на финансите

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се определя редът за съгласуване с министъра на финансите на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) за съответствието им с приложимите правила за държавните помощи.

Чл. 2. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) По реда на наредбата се съгласуват проектите на документи по чл. 1, включително по отношение на следните мерки:

1. подпомагане извън обхвата на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) (ОВ, С 83 от 30 март 2010 г.) - приложим режим „не помощ“;

2. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) подпомагане с минимална помощ - приложим режим „de minimis“ по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352 от 24 декември 2013 г.) и Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 114 от 26 април 2012 г.), включително техните изменения и допълнения, както и действащите след тяхното изтичане регламенти за минимална помощ, приети от Европейската комисия по прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС, които ги заменят;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) подпомагане с държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на Европейската комисия на основание Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.), включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят, наричан по-нататък „общ регламент за групово освобождаване“, или с друг акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия;

4. подпомагане с държавна помощ, подлежаща на уведомяване (нотифициране) по реда на чл. 108, параграф 3 от ДФЕС и чл. 2 от Регламент (ЕС) № 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 248 от 24 септември 2015 г.), включително на уведомяване от съображения за правна сигурност и/или предварително уведомяване (пренотификация) пред Европейската комисия.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) Редът по тази наредба се отнася до всички типове процедури по чл. 25, ал. 1 ЗУСЕФСУ, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) подбор на проектни предложения, включително на интегрирани проектни предложения, подбор на проектни предложения в изпълнение

на одобрена концепция за интегрирани териториални инвестиции и на проектни предложения въз основа на одобрени стратегии за водено от общностите местно развитие;

2. директно предоставяне на конкретен бенефициент.

Чл. 4. (1) Редът по тази наредба се отнася до финансовата подкрепа, предоставена чрез безвъзмездна финансова помощ.

(2) Съгласуването на финансова подкрепа, предоставена чрез други форми, е по реда на Закона за държавните помощи и правилника за неговото прилагане, когато това е приложимо.

Глава втора **ЕТАПИ И ФОРМА НА СЪГЛАСУВАНЕТО**

Чл. 5. Съгласуването на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 ЗУСЕФСУ за съответствието им с приложимите правила за държавните помощи се осъществява по официален ред чрез деловодството на Министерството на финансите на три етапа:

1. етап 1 „Ранен контакт“, когато е приложим;
2. етап 2 „Съгласуване на документите по процедурата“;
3. етап 3 „Окончателно съгласуване“.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) Етап 1 „Ранен контакт“ се осъществява по преценка на управляващия орган, съответно на местна група за действие при прилагането на подхода „Водено от общностите местно развитие“ (наричан по-нататък „подхода BOMP“), преди одобряване на методологията и критериите, използвани за подбор на операции.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) Управляващият орган, съответно местна група за действие при прилагането на подхода BOMP може да съгласува с министъра на финансите проекта на методологията и критериите чрез попълнена „Форма за ранен контакт“ съгласно приложението, включително с информация и изводи в него.

(3) Министърът на финансите изразява писмено становище въз основа на информацията, представена по ал. 2.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) Становището по ал. 3 се прилага към методологията и критериите, изпращани за съгласуване и одобрение от комитета за наблюдение на съответната програма, съответно от местната група за действие.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.) Етап 2 „Съгласуване на документите по процедурата“ се осъществява преди датата на утвърждаване от ръководителя на управляващия орган и преди публикуването на съответната операция (процедурата).

(2) На едновременно съгласуване подлежат насоките и/или друг документ, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти, разработени за всяка процедура.

(3) Министърът на финансите изразява писмено становище въз основа на информацията, представена по ал. 2.

(4) Становището на министъра на финансите се прилага към проектите на документи по чл. 26, ал. 1 ЗУСЕФСУ при внасянето им за утвърждаване от ръководителя на управляващия орган на съответната програма.

(5) Документите по ал. 2 съдържат най-малко информацията, определена в глава четвърта.

Чл. 8. (1) Министърът на финансите изразява становище по чл. 7, ал. 3 за съответствие с приложимите правила за държавните помощи само когато документите отговарят на условията по чл. 7, ал. 5.

(2) Министърът на финансите уведомява управляващия орган за установените непълноти в информацията и изисква от него да я включи в проектите на документи по чл. 26, ал. 1 ЗУСЕФСУ.

Чл. 9. (1) Съгласуването по чл. 7, ал. 1 се преустановява при непредставяне от управляващия орган на който и да е от документите, необходими за определяне на съответствието на мярката с режима на държавните/минималните помощи, респективно на тези, които са извън обхвата на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

(2) Министърът на финансите възобновява съгласуването по ал. 1 след представяне от управляващия орган на документите по чл. 8, ал. 2.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) (1) Когато в хода на съгласуването по чл. 7, ал. 1 се установи необходимост от становище на Европейската комисия, министърът на финансите уведомява управляващия орган за предприемане на действия по изискване на становище чрез Министерството на финансите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) Срокът за изразяване на становище по чл. 7, ал. 3 започва да тече от получаване на становище на Европейската комисия по ал. 1.

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм. изцяло, бр. 11 от 2018 г.; изм., бр. 39 от 2023 г.) Ръководителят на управляващия орган на съответната програма публикува становището по чл. 7, ал. 3 в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕФСУ (ИСУН).

Чл. 12. (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм., бр. 39 от 2023 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.) Етап 3 „Окончателно съгласуване“ се прилага само за мерки по чл. 2, т. 3 и 4 с цел установяване на правилността при отразяване на становището по чл. 7, ал. 3. Министърът на финансите изразява писмено становище относно съответствието на мярката с правилата на държавните помощи.

(2) Алинея 1 не се прилага в случаите, когато в становището по чл. 7, ал. 3 не са представени коментари, препоръки и бележки от страна на министъра на финансите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) Неприетите коментари, препоръки и бележки от становището по чл. 7, ал. 3 във връзка с мерките по чл. 2, т. 3 подлежат на аргументиране от страна на управляващия орган на съответната програма.

(4) Пълното или частичното неприемане на становището по чл. 7, ал. 3 от страна на управляващия орган и/или на аргументите по ал. 3 от страна на министъра на финансите водят до преработване и/или трансформиране на мярката в такава по чл. 2, т. 1, 2 или 4.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.) При изменения в проектите на документи по чл. 26, ал. 1 ЗУСЕФСУ, касаещи държавните или минималните помощи, включително и в случаите по чл. 26, ал. 7 ЗУСЕФСУ, на повторно съгласуване по чл. 7, ал. 1 подлежат документите, които се изменят. Измененията, които не водят до промени в условията на избрания режим по държавните помощи, не се съгласуват.

Глава трета СРОКОВЕ

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 39 от 2023 г.) (1) Съгласуването на документите по реда на глава втора се извършва по реда на тяхното официално постъпване в Министерството на финансите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 39 от 2023 г.) Министърът на финансите изразява становища по чл. 6, ал. 3, чл. 7, ал. 3 и чл. 12 в срок до 10 работни дни от датата на постъпването на документите (електронни документи или документи, получени на хартиен носител) в деловодството на Министерството на финансите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 39 от 2023 г.) В случаите на възобновено съгласуване по чл. 9, ал. 2 министърът на финансите изразява становище в срок до 10 работни дни от датата на постъпването на документите (електронни документи или документи, получени на хартиен носител) по процедурата в деловодството на Министерството на финансите.

Глава четвърта

ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 39 от 2023 г.) (1) Документите по чл. 7, ал. 2 съдържат най-малко информация за:

1. (изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.) правното основание на мярката, включително и от гледна точка на приложимото законодателство по държавните помощи и приложимите дефиниции, когато такива се прилагат, както и потвърждение, че изборът на режима по държавните помощи за планираната процедура съответства на целите на политиката в сектора, към който е насочена; съответствието се осигурява чрез съгласуване със звената, отговорни за формиране и прилагане на секторните политики;

2. условията за кандидатстване и изпълнение по съответната мярка, включително информация за допустимите и недопустимите дейности, разходи, бенефициенти и партньори;

3. указания за начина, за механизма и информационните източници, чрез които се контролира наличието и изпълнението на условията, имащи отношение към държавните помощи преди одобряване на проектното предложение и към датата на предоставяне на помощта (контролен лист, методика за проверка и др.);

4. информация за характера на планираните взаимоотношения между страните, предоставящи и получаващи подпомагането/помощта и имащи характер на акт, с който се предоставя помощта (договор, заповед, споразумение и др.), и когато е приложимо, указания за начина, по който се контролира наличието и изпълнението на условията, имащи отношение към държавните помощи за срока на изпълнение на проекта и/или след него, когато това е приложимо;

5. (нова - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) информация за източника на финансиране, размера и интензитета на помощта;

6. (предишна т. 5, изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) информация за условията, приложими спрямо партньорството, когато това е допустимо, включително да е видно какъв е размерът и интензитетът на помощта, както и видът на разходите за партньора;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) друга релевантна информация по преценка на управляващия орган, включително анализи за пазарни съответствия, предпроектни проучвания, прогнози, бизнес планове, обосновки и др.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.) За мерките, разработени като попадащи извън обхвата на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, управляващият орган на съответната програма обосновава:

1. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.) неизпълнението на критерии от чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, като се позовава на действащото национално законодателство и Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС (2016/С 262/01);

2. начина за контрол на неизпълнението по т. 1 преди, по време и след предоставяне на подпомагането, когато е приложимо.

Глава пета ДРУГИ УСЛОВИЯ

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм., бр. 11 от 2018 г.; изм., бр. 39 от 2023 г.) В случаите на чл. 2, т. 2 - 4 управляващият орган прилага процедурите на Закона за държавните помощи и правилника за неговото прилагане. За мерките по чл. 2, т. 3 и които са в обхвата на общ регламент за групово освобождаване, министърът на финансите може да изрази едновременно със становището по чл. 12, ал. 1 и оценка по чл. 28 от Закона за държавните помощи.

Чл. 16. За процедури, по които се предвижда предоставяне на държавна помощ, която е освободена от задължението за уведомяване на основание на акт на Съвета

или на Европейската комисия, всички последващи действия на управляващия орган следва да са в изпълнение на Закона за държавните помощи и правилника за неговото прилагане.

Чл. 17. (1) Всяко отразяване на промени в документ от вече подадени документи по чл. 6, 7 и 12 се осъществява в режим „проследяване на промените“.

(2) Проектите на документи по чл. 26, ал. 1 ЗУСЕФСУ се предоставят за становище на министъра на финансите на български език.

(3) В случаите, когато се съгласуват мерки по чл. 2, т. 3, документите се придружават и от контролен лист за съответствие по образец, който е достъпен на адрес: <http://stateaid.minfin.bg/>.

Чл. 18. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2017 г.; изм., бр. 39 от 2023 г.) За процедури, които са от правомощията на министъра на финансите съгласно Закона за държавните помощи и са разработени в изпълнение на стратегии за BOMP, се прилагат правилата на тази наредба при съобразяване с разпоредбите на глава пета от Постановление № 161 от 2016 г. на Министерския съвет за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и местните инициативни групи, и местните инициативни рибарски групи във връзка с изпълнението на Подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2014 - 2020 г. (обн., ДВ, бр. 52 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 32, 55 и 68 от 2017 г., бр. 2 и 54 от 2018 г. и бр. 21, 60 и 70 от 2022 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. За процедурите, които са в процес на съгласуване с министъра на финансите, редът по наредбата се прилага съобразно етапа, на който се намират.

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 26, ал. 3 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

Министър: Владислав Горанов

Приложение към чл. 6, ал. 2 (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2023 г.)

Форма за ранен контакт с Министерството на финансите

I. Обща информация

A. Обща част

1. Наименование на предоставящия орган – Администратор:

1.1. Лице за контакт:

Име; телефон; ел. поща

(експертът от предоставящия орган, отговорен за разработването на мярката)

2. Наименование на мярката за помощ

3. Вид на мярката

Схема

Помощ ad hoc

Минимална помощ

Мярка, която

4. Цел на мярката

4.1. Цел на мярката, попадаща в обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014 г.,

*Помощ ad hoc –
рамките на схема

(Да се даде кратък
Регионални инвестиции

включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят

Регионални оперативни
Регионална помощ
Помощи за малки и

а) инвестиционни п

б) помощи за консу

в) помощи за участ

г) помощи за МСП п
възвръзка с доставката
произведени от при
на въздействието н
на Русия срещу Укр

д) помощи за микро
във връзка с достав
енергия;

е) помощ за проект
сътрудничество": по
при участието им в
сътрудничество"; по
предприятия в прое
сътрудничество".

Помощи за МСП – Д

а) помощи за риско

б) помощ за стартир

в) помощи за алтер
в МСП;

г) помощи за проуч
Помощи за проекти
и иновации:

а) помощи за проек
дейност (в следните
изследвания; индус
развитие; проучван

б) помощи за проек
за високи постижен

в) помощ за действ
линия на схемата н

г) помощи за съфинансирани
развойна дейност;

д) помощ за действа

е) помощ по проект
отбрана или Европейска
областта на отбрана

ж) инвестиционни п
инфраструктури;

з) инвестиционни п
експериментирание;

и) помощи за инова

к) помощи за инова

л) помощи за инова

м) помощи за научн
секторите на рибар
Помощи за обучени
Помощ за работещи
увреждания:

а) помощи за наема
под формата на суб

б) помощи за наема
субсидии за заплати

в) помощи за компе
с наемането на раб

г) помощи за компе
работещи в неравно
Помощи за опазван

а) инвестиционни п
декарбонизация;

б) инвестиционни п
електроенергия или

в) инвестиционна п
нулеви и ниски еми

г) инвестиционни п

ефективност (мерки

д) инвестиционни п
сгради;

е) помощ за улесня
енергоспестяване с

ж) инвестиционни п
сгради под формата

з) инвестиционни п
възобновяеми източ
източници и високо

и) оперативни помо
възобновяеми източ

к) оперативни помо
възобновяеми източ
възобновяеми източ
възобновяема енер

л) помощи под фор
2003/96/ЕО¹;

м) помощи под фор
или парафискални

н) инвестиционна п
възстановяване на
опазване или възст
прилагане на приро
изменението на кли

о) инвестиционни п
отопление и/или ох

п) инвестиционна п
за подпомагане на

р) инвестиционни п

с) помощи за проуч
опазването на окол

Схеми за помощ за
природни бедствия

Социални помощи з
региони

Помощи за фиксира
широколентови мре

4.2. Цел на мярка, разработена извън обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014 г., включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят

5. Изменение на съществуваща мярка

интерес в областта
цифрова свързаност
Помощи за култура
Схеми за помощ за
Помощи за спортни
инфраструктури за
Инвестиционни пом
Помощи за региона
Помощи за пристан
Помощи, включени
фонд InvestEU
Други (моля, посоч
Широколентови мре
Компенсация за щет
извънредни обстоят
Култура
Помощи за работни
работници с уврежд
Енергийна инфраст
Намаляване и прем
енергийна ефектив
Опазване на околна
Изпълнение на важ
Опазване на истори
Регионално развити
Преодоляване на се
Енергия от възобно
Оздравяване на пре
Преструктуриране н
Научноизследовате
Иновации
Рисково финансира
Услуги от общ икон
МСП
Помощи със социал
потребители
Спортни инфрастру
отдых
Обучение
Транспорт
Помощи за летища
Други (моля, посоч

 Не

5.1. Име (и номер) на съществуващата мярка

5.2. Вид на изменението

Да* (при отговор)

Удължаване на

(продължителност)

Промяна в мярка

(посочва се видът)

Увеличение на

(посочва се (в %))

Затягане на критерии

(посочва се видът на помощта или намаляване)

Друго

(посочва се видът)

Разпоредителен акт

Предприятия

Големи предприятия

Средни предприятия

Малки (включително микро)

Други ЮЛ (микро, малки)

7. В национална мярка

7.1. В случай на съществуваща мярка/планирания бюджет

7.2. В случай на нова мярка/нереализирана мярка

6. Вид на получателя

(посочват се всички получатели по мярката)

7. Размер на помощта:

7.1. Общ годишен размер на планирания бюджет по схемата

7.2. Общ размер на планираната помощ ad hoc на предприятието

Б. Допълнителни изисквания:

I. Държавна помощ

Описание на бенефициента (попълва се в случай на държавна/минимална помощ и в случай че бенефициентът е предприятие)

1. Бенефициентът/ите и групата/ите², към която принадлежи:

I. Минимална помощ

Описание на бенефициента (попълва се в случай на държавна/минимална помощ и в случай че бенефициентът е предприятие)

1. Бенефициентът/ите и групата/ите², към която принадлежи: "предприятие" по смисъла на чл. 1407/2013 на Комисията

1.1. За помощ ad hoc:

(да се посочи бенефициентът/ите, както и че преди отпускане на помощта ще бъде изследвано дали бенефициентът принадлежи към групата предприятия в случаите, когато това се изисква за съответния вид помощ)

1.2. За схема:

(да се посочи, че преди отпускане на помощта ще бъде изследвано дали бенефициентът/ите попадат в „група“ в случаите, когато това се изисква за съответния вид помощ)

членове 107 и 108 с
към помощта de minimis
неговите изменения
действащите след и
от Европейската комисия
които го заменят:

1.1. За помощ ad hoc:

(да се посочи бенефициентът/ите, както и че преди отпускане на помощта ще бъде изследвано дали бенефициентът принадлежи към групата предприятия в случаите, когато това се изисква за съответния вид помощ)
минималната помощ не трябва да бъде преценено за една държава (ЕС) № 1407/2013

1.2. За схема:

(преди отпускане на помощта ще бъде изследвано дали бенефициентът/ите попадат в „група“ в случаите, когато това се изисква за съответния вид помощ)
смисъла на Регламент № 1407/2013

II. Определяне наличието на държавна помощ/ „тест за държавна помощ“³

Кратко пояснение/описание

1. Предоставяне на държавен (публичен) ресурс (от страна на държавен орган (централен и/или териториален), вкл. европейски или донорски ресурс, който се управлява от държавен орган (вкл. община) или специално създадена структура на публичната власт)

a. Органът, отпускател на средствата, е публичен орган, публичноправна организация и/или е субект, който действа в качеството си на упълномощен, от името на публичен орган/публичноправна организация?

b. Предоставяното финансиране по мярката представлява ли публичен ресурс, вкл. европейски или донорски ресурс?

c. Предоставяният орган има ли контрол върху предоставяния ресурс по мярката, свързан с вземане на решение на кого, в какъв размер и как да бъде предоставен, т.е. може ли да определя правилата, по които се управляват и се разпределят средствата по мярката? (например: има ли право на преценка при определянето на получателите?)

2. Предоставяне на (икономическо) предимство

a. Ще се подобри ли финансовото положение на получателя в резултат на мярката, осъществена при различни от обичайните условия на пазара?

b. В резултат на мярката ще се освободи ли получателят от присъщи за него разходи, които той би имал, ако не се реализира мярката?

c. Налице ли са дейности с икономически характер, които ще се финансират по мярката?

d. Активите, които се придобиват/построяват, ще се използват ли за икономическа дейност?

Изключения от режима по ДП:

e. Всички дейности по мярката, които ще се финансират, с неикономически характер ли са?

f. Ще се използват ли всички активи, които се придобиват/построяват по мярката, само за неикономическа/и дейност/и?

g. (Ще) Съдържа ли мярката условия/механизъм за разграничение на икономическата и неикономическата дейност на получателя по чл. 20, ал. 3 от Закона за държавните помощи (ЗДП)?

h. Може ли предимството/резултатът от мярката да се получи на пазарен принцип/при обичайни пазарни условия (на пазарна цена) без публична намеса?

i. В случай че мярката е за възлагане на извършването на услуги от общ икономически интерес (УОИИ), кумулативно изпълнени ли са четирите критерия по Дело C-280/00 Altmark Trans and Regierungspräsidium Magdeburg?

j. Към мярката прилага ли се (изпълнен ли е) „Принципът на инвеститора/кредитора (оператора) в условията на пазарна икономика“? (как се оправдава принципът, доказана ли е съпоставимост в условията, налице ли е релевантна информация, предоставена в бизнес план или в друг приложим документ, обосноваваща приложимостта на принципа)

k. Мярката изпълнява ли всички условия на/в акт на ЕК, уреждащ изрично случаите, в които не е налице държавна помощ? (напр. условията в Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ, С 414 от 28.10.2022 г.); Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране (ОВ, С 508 от 16.12.2021 г.); Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ, С 155 от 20.06.2008 г.)

3. Селективност (избирателност) на мярката

a. Мярката осъществява ли се/насочена ли е за отделен сектор или в полза на конкретен/и получател/и или група/и получатели, групирани по определени критерии?

b. Съществува ли географско ограничение на прилагането на мярката по отношение на регион/ите в страната, за които се прилага (например ще се подпомага ли определена община, област, район и/или организации, намиращи се на конкретна територия)?

c. Мярката насочена ли е към финансиране на предварително определен/и получател/и?

d. Мярката свързана ли е с някакво условие за допустимост (например не всички икономически оператори ще са допустими за финансиране, вкл. според размера, отрасъла, конкретна дейност или други условия)?

4. Помощта уврежда или заплашва да увреди конкуренцията и търговията на Общия пазар

a. Получателят действа ли на либерализиран пазар, на който има или би могло да има конкуренция?

b. Налице ли е конкуренция със сходни либерализирани услуги/дейности?

c. Съществува ли възможност, вкл. хипотетична, други предприятия (национални или от други държави членки) да могат или да искат да извършват дейността/услугата?

Изключения от режима по ДП:

d. Дейността/услугата попада ли в обхвата на точка 188 (законен монопол) или точка 211 (инфраструктури, естествен монопол) от Известието?

e. Може ли да се приеме, че в резултат от мярката няма да има ефект върху пазарите и потребителите от съседните държави членки и защо?

f. Може ли да се приеме, че в резултат от мярката няма да има привличане на търсене (на стоки и услуги) или на инвестиции в съответния регион, на територията на Република България, както и че няма да се създадат пречки за установяването на предприятия от други държави членки?

g. Стоките или услугите, предлагани от получателя, или създадената/ите инфраструктура/и, изцяло (или преобладаващо) ли са предназначени за използване от местното население? Как се реализира подобно ограничение?

Извод дали мярката съдържа държавна помощ?⁴

Аргументация на извода и описание:

III. Допълнителна информация и изисквания

A. Общи въпроси:

С оглед установяване на приложимия режим на мярка, в случай на държавна помощ, следва да бъдат

1. Необходимостта мярката да съдържа „отлагателна клауза“.

(забрана за въвеждане на мярката в сила/действие и за предоставяне на държавната помощ от Комисията, респ. от Министерството на финансите)

* „Отлагателната клауза“ следва да бъде въведена в националното правно основание:

(Националното правно основание е/са нормативният/те акт/ове (напр. закон, правилник, др.), други актове (напр. решение на Министерския съвет, заповед на ръководителя на учреждение, кандидатстване, договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и т.н., чрез мярката, т.е. чрез който/които държавната помощ ще бъде предоставена на бенефициент)

(моля да потвърдите, че мярката ще съдържа „отлагателна клауза“)

2. Бенефициентът/ите по мярката в затруднено положение ли е/са?⁵

(Следва да се посочи, че ще бъде предвидено ограничение мярката да не бъде предоставяна с изключение на случаите, когато мярката е за такива предприятия или не е забранено от правилата за минимални помощи)

Да, ще бъде предвидено

Не, няма да бъде предвидено (защото мярката е за оздравяване или реструктуриране)

3. Регион, в който се изпълнява мярката:

Съгласно Регионалната карта на държавните помощи за Република България за периода 2022 – 2027 г., изм. с Решение № 73 на Министерския съвет от 2022 г.; с решение на Европейската комисия

Картата е изготвена в съответствие с Насоките за регионална държавна помощ (ОВ, L021/C 153/01 от

При определяне на интензитета на помощта следва да се отчете, че BG41 Югозападен регион в случаите, когато е в сравнение с останалите;

* Регионите и интензитетите са посочени с информативен характер и се използват, когато е приложено

е: BG31 Северозападен – 50 %*; BG32 Северен централен – 50 %*; BG33 Североизточен – 50 %*; BG41 Югозападен – 20 %* (от 1.01.2022 г. до 31.12.2024 г.) и 15 %* (от 1.01.2025 г. до 31.12.2027 г.)

Статут на подпомаган регион (моля, посочете всички региони, които ще):

Чл. 107, параграф 3, буква „а“ от ДФЕС – предложени региони от тип „а“:

BG31 Северозападен

BG32 Северен централен

BG33 Североизточен

BG34 Югоизточен

BG42 Южен централен

Чл. 107, параграф 3, буква „в“ от ДФЕС – предложени региони от тип „в“ (бивши региони):

BG41 Югозападен

4. Секторът/ите, за които се прилага мярката:

Следва да бъде/ат съобразен/и засегнат/и икономически сектор/и, т.е. дали мярката ще бъде ограничена за определени.

(Следва да се има предвид, че съгласно съответния регламент или друг акт на Европейския съюз за прилагане на акта към определени в него чувствителни сектори. Също следва да съобразят регионални помощи под формата на схеми, предназначени за ограничен брой конкретни сектори на по-малко от пет класа (четирицифрени кодове) на статистическата класификация на NACE Rev. 2)

5. С цел преценка дали ще бъде необходимо за схемата да бъде извършена „последваща оценка“, е необходимо да се предостави информация за всяка държавна помощ, или за които са били отчетени разходи над 150 милиона евро (293 млн. лв.) за дадена мярката и нейната продължителност, т.е. общата продължителност на схемата и всяка предходна схема, обхващаща периода от януари 2022 г. (последващи оценки се изискват само за схеми за помощ, чиято пълна продължителност е по-дълга от януари 2022 г.)

Моля, посочете с „Да“ или „Не“:

Да

Не

При утвърдителен отговор е необходимо мярката да бъде съобразена и с изискванията на Работен договор за оценка на държавната помощ (SWD(2014) 179 final от 28.05.2014 г.), или всякаква последваща методика за оценка на държавната помощ.

6. Инструмент за помощ:

Безвъзмездни средства

(моля, отбележете, което е приложимо, като посочите вида)

Други (моля, посочете)

NB: Помощта автоматично се счита за независима от инициативата на държавата

Да

Не

Пояснение: Помощта е предоставяна на определени обекти и получатели, и няма да се предоставят помощта

Автоматична помощта се предоставя въз основа на

Б. Уточнителни въпроси

Кратко резюме на планираната мярка (в което да се проследи потокът на финансирането – от източника му до постигането на планирания ефект)

Моля, дайте синтезирано обяснение

1. Какво са целите с планираното финансиране? Какъв е желаният ефект?
2. Как е идентифицирана необходимостта от помощта? (пазарен неуспех, цели от общ интерес за Европейския съюз, стратегическа цел и т.н.)
3. Съществува ли минимален и максимален размер на финансирането?
4. Как ще се определя – в абсолютна сума или като процент от приемливите разходи, заявява се от бенефициента или чрез друг метод?
5. Защо е избрана посочената форма (инструмент) на помощ, с какво е подходяща за достигане на целта и по какъв начин е ориентирана спрямо резултата? Има ли друга възможна, по-подходяща форма?
6. Предоставянето на помощта свързано ли е с конкретна/и дейност/и? Каква/и дейност/и? Съществува ли регионално ограничение при предоставянето ѝ (за кои региони)?
7. За какви разходи се предоставя финансирането (за активи, услуги, труд, текущи разходи и т.н.)?
8. Друга релевантна информация, в случай че прецените, че следва да бъде допълнително посочена такава.

IV. Определяне на приложимия към мярката режим

В случай че са изпълнени кумулативно и четирите критерия от „теста за държавна помощ“, т.е. мярката представлява държавна помощ, е необходимо да се определи приложимият ѝ режим:

Обяснение

1) **Минимална помощ (помощ de minimis)** – приложим режим „de minimis“ по (избира се кое е приложим) смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352 от 24 декември 2013 г.), включително неговите изменения и допълнения, както и действащия след изтичането му регламент за минимална помощ, приет от Европейската комисия по прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят.

2) **Държавна помощ, попадаща в обхвата на общ регламент за групово освобождаване (ОРГО)** – подпомагане с държавна помощ, освободена от задължението за

уведомяване на Европейската комисия на основание Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за

съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.), включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят, или освободена от задължението за уведомяване с друг акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия.

3) Държавна помощ, попадаща в обхвата на ОРГО, но подлежаща на индивидуално уведомяване (поради размера ѝ, по-голям от 150 млн. евро годишно) – Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, попадащи в обхвата на чл. 1, параграф 2, буква а) от същия.

4) Държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на основание, различно от ОРГО – Регламент № 360/2012⁷; Регламент № 1370/2007⁸, Решение за УОИИ⁹.

5) Държавна помощ, подлежаща на уведомяване (нотификация) до ЕК и одобряването ѝ от Комисията – всички останали случаи:

А) като за някои видове държавна помощ се съдържат изрични насоки, съобщения или рамки на Европейската комисия (съобразно целта на помощта):

Насоки за регионална държавна помощ (ОВ, С 153 от 29.4.2021 г.); Насоки за държавна помощ за широколентови мрежи (ОВ, С 36 от 31.01.2023 г.); Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране (ОВ, С 508 от 16.12.2021 г.); Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ, С 249 от 31.07.2014 г.); Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпании (ОВ, С 99 от 4.04.2014 г.); Насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. (ОВ, С 80 от 18.02.2022 г.); Насоки относно определени мерки за държавна помощ в контекста на системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове след 2021 г. (ОВ, С 317 от 25.09.2020 г.); Насоки на Общността за държавните помощи за морския транспорт (ОВ, С 13, 17.01.2004 г.); Съобщение на Комисията относно държавната помощ за филми и други аудиовизуални произведения (ОВ, С 332 от 15.11.2013 г.); Съобщение на Комисията, съдържащо насоки относно държавната помощ, предоставяна в допълнение към финансовата помощ от Общността за създаването на морски магистрали (ОВ, С 317 от 12.12.2008 г.); Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ, L 293, 31.10.2008 г.); Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (НИРИ) (ОВ, С 414 от 28.10.2022 г.); Рамка за УОИИ (Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги (2011 г.) (ОВ, С 8 от 11.01.2012 г.); Временни рамки за мерки за държавна помощ (Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 (ОВ, С 91I от 20.03.2020 г.); Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна (ОВ, С 131I от

24.03.2022 г.); Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна¹⁰ и др.); Съобщение на Комисията относно Критерии за анализа на съвместимостта с вътрешния пазар на държавна помощ за насърчаване изпълнението на важни проекти от общоевропейски интерес (ОВ, С 528 от 30.12.2021 г.) и др.;

В т.ч. специфични инструменти за помощ:

Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ, С 155 от 20.06.2008 г.); Съобщение на Комисията относно прилагането на членове 107

и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити¹¹; Приложение на чл. 87 и 88 от Договора, учредяващ Европейската икономическа общност относно вложения на държавни органи (Бюлетин ЕС 9 – 1984) (Вложения на държавни органи във фирмен капитал).

Б) за други, за които няма специфични актове или мярката не може да се вмести в изрично създадени от Европейската комисия актове, се прави уведомление директно по ДФЕС:

чл. 93; чл. 106, параграф 2; чл. 107, параграф 2; чл. 107, параграф 3 от ДФЕС

Извод за избрания приложим акт на Европейската комисия, съобразно който следва да се разработи мярката, така че да представлява съвместима държавна помощ?

При разработването на планираната мярка (в Насоките за кандидатстване или в документа, уреждащ правното основание на мярката) същата следва да бъде съобразена и с конкретните изисквания (в т.ч. тези от приложимия check-list) съобразно избрания по-горе акт по държавната помощ, както и със следните принципни постановки:

- 1.** Включване на разпоредби за непривеждане в действие на държавната помощ преди одобряване от министъра на финансите или Европейската комисия по тази мярка, когато такава се изисква съгласно законодателството (напр. не се отнася за помощи по чл. 32 от ЗДП).
- 2.** Разработване на механизъм за определяне на brutния еквивалент на безвъзмездна финансова помощ/субсидия при помощи под форма, различна от безвъзмездна финансова помощ/субсидия.
- 3.** В случай че мярката представлява схема на държавна помощ, да бъде разработен механизъм за проследяване дали бенефициентът/ите по схемата попада/т в „група“ за целите на кумулиране на държавната помощ.
- 4.** Разработване на механизъм за контрол по спазването на изискванията на ниво схема, когато това е приложимо, както и индивидуален проект по одобрената схема.
- 5.** Когато се предвижда държавна помощ, подлежаща на нотификация, мотивировка защо администраторът не използва ОРГО.
- 6.** В случай че мярката представлява схема на държавна помощ, следва да бъде предвидено ограничение мярката да не бъде предоставяна на предприятия в затруднено положение, като се разработи механизъм за проследяване дали

бенефициентите не са такива предприятия, с изключение на случаите, когато мярката е за такива предприятия или не е забранено от приложимите правила (напр. за определени видове минимални помощи или за компенсации за УОИИ съгласно Решението за УОИИ на ЕК).

7. Когато се предвижда държавна помощ, подлежаща на нотификация, анализ от извършената „детайлна оценка“ съобразно избрания акт по държавната помощ.

8. Когато за мярката е необходимо да бъде извършена последваща оценка, да бъде предвидено своевременно попълването на всички реквизити от формата за нотифициране на плана за последваща оценка и изпращането ѝ за одобрение на Европейската комисия.

9. Съобразяване с изисквания за осигуряване на прозрачност.

¹ Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ, L 283 от 31.10.2003 г.).

² За целите на правилата в областта на конкуренцията, определени в ДФЕС, „предприятие“ е субект, който извършва икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начина на неговото финансиране. Съдът на Европейския съюз постанови, че субектите, които са под контрола (въз основа на правно основание или de facto) на един и същ субект, следва да се разглеждат като едно предприятие.

³ Вж. Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Известието) (ОВ, С 262 от 19.07.2016 г.), <https://stateaid.minfin.bg/bg/417>.

⁴ * Който и да е от критериите от теста за държавна помощ не е изпълнен само ако отговорът на всички въпроси към него е „НЕ“;

** В случай че на който и да е от въпросите в секциите „Изключения от режима по ДП“ отговорът е „ДА“, то мярката би могла да се реализира извън обхвата на чл. 107 от ДФЕС. Изключения правят групите въпроси: „e“, „f“ и „g“, към критерия за предоставяне на предимство, на всеки от които отговорът трябва да е „ДА“, и съответно: въпроси „e“, „f“ и „g“, към критерия за нарушаването на търговията и конкуренцията на Общия пазар, на всеки от които отговорът също трябва да е „ДА“.

⁵ По смисъла на Насоките за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение или приложимия акт, съобразно който се разработва мярката (напр. по ОРГО).

⁶ Държавна помощ SA.64724 (2021/N) - България, Карта на регионалните помощи на България (1 януари 2022 г. - 31 декември 2027 г.).

⁷ Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 114 от 26.04.2012 г.), включително неговите изменения и допълнения, както и действащия след изтичането му регламент за минимална помощ, приет от Европейската комисия по прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС към минималната помощ за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес.

⁸ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315 от 3.12.2007 г.).

⁹ Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на

определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7 от 11.01.2012 г.).

¹⁰ Съобщение на Комисията относно Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна (С(2023) 1711 final от 9.03.2023 г.).

¹¹ Съобщение на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити (С(2021) 8705 final от 6.12.2021 г.).

**Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
(ДВ, бр. 39 от 02.05.2023 г.)**

§ 13. Навсякъде в наредбата:

1. Думите „**Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове**“ се заменят със „**Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление**“.

2. Абревиатурата „ЗУСЕСИФ“ се заменя със „ЗУСЕФСУ“.

3. Думите „**оперативна програма**“ се заменят с „**програма**“.